

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІННИЦЬКИЙ ТОРГОВЕЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра іноземної філології та перекладу

СИЛАБУС
ЛІТЕРАТУРНА КЛАСИКА В КІНЕМАТОГРАФІ / CLASSIC
LITERATURE IN FILM

Інформація про викладача	
Викладач	Самохвал Олеся
Науковий ступінь	доктор педагогічних наук
Вчене звання	доцент
Посада	професор
Адреса кафедри	м. Вінниця вул. Театральна, 21
Контактний телефон	+38(0432)55 04 21; +38(067)4301085
E-mail:	o.samokhval@vtei.edu.ua
Електронна сторінка курсу в системі дистанційного навчання	
Інформація про освітній компонент	
Статус компонента	Вибірковий
Освітній ступінь	Магістр
Навчальний рік	2026/2027
Анотація курсу	Освітня компонента (ОК) «Літературна класика в кінематографі / Literary Classics in Film» призначена для здобувачів вищої освіти ОС «магістр» та спрямована на поглиблене вивчення процесів екранізації класичних літературних творів у контексті розвитку світового кінематографа. Курс орієнтований на аналіз взаємодії літератури й кіно як різних, але взаємопов'язаних видів мистецтва, дослідження особливостей інтерпретації художнього тексту засобами кіномови, а також осмислення культурних, естетичних і ідеологічних трансформацій класичних сюжетів у кіноадаптаціях. Метою вивчення ОК «Літературна класика в кінематографі / Literary Classics in Film» є формування у здобувачів вищої освіти ОС «магістр» системного та критичного розуміння екранізації літературної класики як складного міждисциплінарного явища, а також розвиток аналітичних і дослідницьких навичок, необхідних для професійної інтерпретації художніх текстів і їхніх кіноверсій у науковому, освітньому та культурному контекстах. Завдання курсу: 1. Ознайомити здобувачів вищої освіти з теоретичними підходами до вивчення екранізації літературних творів та основними концепціями міжмедійної взаємодії. 2. Навчити аналізувати класичні літературні твори та їхні кіноадаптації з урахуванням історичного, культурного й жанрового контекстів. 3. Сформуванати вміння критично порівнювати літературне першоджерело та кінематографічну інтерпретацію, виявляючи

	трансформації сюжету, образів і художніх смислів. 4. Розвинути навички інтерпретації кіномови (візуальні образи, монтаж, звук, акторська гра) як засобу переосмислення класичної літератури. 5. Сприяти розвитку дослідницьких, аналітичних і презентаційних компетентностей, необхідних для наукової та професійної діяльності у сфері літературознавства, кінознавства й культурології.
Мова викладання	Українська/англійська/німецька мова
Результати навчання	У результаті вивчення ОК «Літературна класика в кінематографі / Literary Classics in Film» здобувач вищої освіти повинен: 1. Знати та критично осмислювати основні теоретичні підходи до екранізації літературних творів і міжмедійної взаємодії літератури та кіно. 2. Аналізувати класичні літературні твори та їхні кінематографічні адаптації з урахуванням історико-культурного, жанрового й ідеологічного контекстів. 3. Порівнювати та інтерпретувати художні особливості літературного першоджерела і фільму, виявляючи трансформації сюжету, образів і смислових акцентів. 4. Застосовувати інструментарій кінознавчого аналізу (візуальні, аудіальні та наративні засоби) для професійного осмислення екранізацій класичних творів. 5. Аргументовано презентувати результати власних досліджень у письмовій та усній формах із дотриманням принципів академічної доброчесності.

Тематичний план та оцінювання результатів навчання

Назва теми	Кількість годин				Форми контролю	Бальна оцінка
	Усього годин / кредитів	з них				
		лекції	практичні заняття	самостійна робота студентів		
Тема 1. Література і кіно як взаємопов’язані види мистецтва	12	2	2	8	В, УД, Д, РМГ, ПЗ, П	10
Тема 2. Теорії та підходи до екранізації літературної класики	12	2	2	8	В, УД, Д, РМГ, ПЗ, П	10
Тема 3. Класичний літературний текст як основа кінонаративу	12	2	2	8	В, УД, Д, РМГ, ПЗ, П	10
Тема 4. Образи та персонажі в літературі й кінематографі	12	2	2	8	В, УД, Д, РМГ, ПЗ, П	10
Тема 5. Кіномова як	13	2	2	9	В, УД, Д,	10

інструмент інтерпретації класики					РМГ, ПЗ, П	
Тема 6. Жанрові та культурні трансформації екранізацій	13	2	2	9	В, УД, Д, РМГ, ПЗ, П	10
Тема 7. Сучасні прочитання літературної класики в кіно	13	2	2	9	В, УД, Д, РМГ, ПЗ, П	10
Тема 8. Літературна класика в кінематографі як об'єкт наукового дослідження	13	2	2	9	В, УД, Д, РМГ, ПЗ, П	10
Індивідуальне завдання	20	-	-	20	ІЗ	20
Разом	120/4	16	16	88		100

Підсумковий контроль-екзамен

Поточний контроль / критерії оцінювання	Перелік умовних позначень форм контролю та оцінка їх у балах: УД – участь у дискусії – 2 бали. Д – доповідь – 2 бали. П – презентація – 2 бали. ПЗ – письмові завдання – 2 бали. Т – тестування – 1 бал. В – відповідь на практичних заняттях – 1 бал. РМГ – робота в малих групах – 1 бал. ІЗ – індивідуальні завдання – 20 балів (аналіз екранізованого літературного твору). Загальна сума за поточну навчальну роботу (аудиторну та самостійну) за семестр – 100 балів. Критерії оцінювання відповідно до положення «Про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти».
Основні літературні та інформаційні джерела	1. Садовська Т. В. Поетика екранізації: літературний текст у просторі кіно. Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2014. 216 с. 2. Брюховецька Л. І. Українське кіно: тексти і контексти. Київ : Задруга, 2012. 320 с. 3. Мірошніченко М. О. Режисерська інтерпретація в процесі екранізації літературних творів : кваліф. наукова праця. — Київ : Київський нац. ун-т театру, кіно і телебачення ім. І. К. Карпенка-Карого, 2025. URL: посилання 4. Hutcheon L. A Theory of Adaptation. 2nd ed. London ; New York : Routledge, 2013. 232 p. 5. Cartmell D., Whelehan I. Screen Adaptation: Impure Cinema. London : Palgrave Macmillan, 2010. 256 p.
Політика освітнього компонента	
Організація навчання	Організація навчального процесу відбувається відповідно до положення «Про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти». Вид навчання – лекційні та практичні заняття із використанням інноваційних і дистанційних технологій. Відвідування здобувачами вищої освіти ВТЕІ ДТЕУ усіх видів занять здійснюється згідно з розкладом і є обов'язковим. Викладач перевіряє відсутність здобувача на початку кожного заняття. Факт відсутності документально оформлюється в Журналі академічної групи. За кожну тему викладач виставляє бал відповідно до критеріїв оцінювання.

	Аудиторна самостійна робота проводиться в аудиторії під безпосереднім керівництвом викладача і в його присутності. Зміст позааудиторної самостійної роботи та критерії оцінювання прописані вище (див. розділ «Поточний контроль /критерії оцінювання»).
Відпрацювання пропусків занять	Здобувачі вищої освіти повинні інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються через виконання письмових завдань.
Інтеграція ШІ в освітній процес	Інтеграція ШІ в освітній процес здійснюється відповідно до Політики застосування штучного інтелекту (ШІ) http://www.vtei.com.ua/doc/dtu/pol/96.pdf Дозволяється відповідальне використання інструментів штучного інтелекту (ШІ) лише як допоміжного ресурсу (для ідей, планування, мовного редагування, перекладу з подальшою перевіркою тощо). Подання робіт, повністю або значною мірою згенерованих ШІ, без належних покликань, вважається порушенням академічної доброчесності та прирівнюється до плагіату. Використання ШІ під час контрольних заходів (тестів, іспитів, заліків) суворо заборонене. Викладач залишає за собою право перевірити знання здобувача шляхом усної співбесіди чи додаткового завдання.
Допуск до підсумкового контролю	Підсумковий контроль-екзамен. До екзамену допускаються всі здобувачі, які набрали за результатами поточної роботи протягом семестру 60 балів. Результат підсумкового контролю (екзамен) з освітнього компоненту для здобувачів очної форми навчання визначається як середньоарифметична сума балів поточної роботи та екзамену. Кращим здобувачам, які повністю виконали програму з освітнього компоненту, виявили активність у навчальній і науковій діяльності ВТЕІ ДТЕУ, стали переможцями студентських конкурсів, виступали на конференціях та за результатами поточної роботи набрали 90 і більше балів, науково-педагогічний працівник має право виставити результат екзамену без опитування (при усному екзамені) чи виконання екзаменаційного завдання (при письмовому екзамені).
Академічна доброчесність	Дотримання політики академічної доброчесності є обов'язковою відповідно до положення «Про академічну доброчесність науково-педагогічних, педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти». Здобувачі вищої освіти повинні САМОСТІЙНО виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їх індивідуальних потреб і можливостей), уникаючи академічного плагіату, самоплагіату, академічного шахрайства; фабрикації; фальсифікації, списування, обману, хабарництва. <u>Під час контрольних заходів порушенням вважається:</u> – використання заборонених допоміжних матеріалів або технічних засобів (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети тощо); – проходження процедур контролю знань підставними особами; – списування; – повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи. За порушення академічної доброчесності здобувачі вищої освіти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: – оголошення попередження; – повторне проходження оцінювання (іспит, тощо); – повторне проходження відповідного освітнього компонента

	освітньої програми; – позбавлення академічної стипендії; – відрахування з інституту. Викладач зобов'язується використовувати чіткі і зрозумілі методи оцінювання, вчасно інформувати та обґрунтовувати отримані бали для об'єктивного оцінювання навчальних досягнень.
Інші складові політики компонента	Здобувач зобов'язаний: - сумлінно готуватись до всіх практичних занять та виконувати всі завдання, що виносяться на самостійну роботу. - бути активним продовж заняття та толерантним в процесі спілкування з викладачем та одногруппниками. - брати активну участь у науковій роботі. Здобувач вищої освіти повинен неухильно дотримуватись правил внутрішнього розпорядку ВТЕІ ДТЕУ, етики ділового спілкування, взаємоповаги між здобувачами та викладачами.

Затверджено на засіданні кафедри іноземної філології та перекладу
(протокол № 15 від 29.12.2025)

Науково-педагогічний працівник

Олеся САМОХВАЛ

Завідувач кафедри

Наталя ІВАНИЦЬКА